

Aan het bestuur van
Stichting Goois Natuurreservaat
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ HILVERSUM

Behandeld door
Pam Rusman
06-25688448
p.rusman@gooismeren.nl

Onderwerp   Zienswijze op Beleidsplan GNR 2017-2020 en
Begrotingswijziging GNR 2017

Datum 30 mei 2017
Uw kenmerk 179094-1.02.51
Ons kenmerk 321446
Pagina 1 van 5

Geacht bestuur,

In een brief van 11 april 2017 verzoekt u de gemeente Gooise Meren voor 1 juni 2017 met een zienswijze te reageren op de conceptbegrotingswijziging 2017. Formeel kunnen wij na het besluit op de Perspectiefnota 2018 21 juli reageren. Vooruitlopend op het formele besluit op uw verzoek reageren wij alvast met deze brief.

Hoofddlijn is steun voor versterking GNR

We willen een sterk, onafhankelijk GNR, dat verbindingen aangaat met andere partijen om krachten te bundelen. Omdat we alleen op die manier het belang van de Gooise natuur toekomstbestendig kunnen borgen. Daarom steunen we de door u voorgestelde versterking van het GNR en staan welwillend tegenover de bijbehorende structurele, meerjarige financiële consequenties vanaf 2017 en 2018, maar vinden het te vroeg om dit jaar al een besluit te nemen over nog verdere ophogingen in 2019 en 2020. We willen eerst verandering zien bij GNR. Ons besluit over de financiën is onderdeel van de behandeling van onze Perspectiefnota op 12 juli 2017. We zijn voornemens u dit jaar gedeeltelijk tegemoet te komen door de door u gevraagde structurele ophogingen in 2017 en 2018 toe te kennen. Dat is minder dan u vraagt, want over verdere, structurele ophoging vanaf 2019 willen we niet eerder besluiten dan in 2018, aansluitend bij de beleidscyclus van het GNR.

Het doel van uw beleidsplan is om de huidige, kwetsbare GNR organisatie te versterken en toekomstbestendig te maken. We hechten veel waarde aan deze transitie, zoals ook blijkt uit onze zienswijzen van de afgelopen jaren en ons eerdere initiatief voor een extra bijdrage van 1 euro per inwoner per jaar. We zijn echter ook kritisch richting de toekomst, omdat het beleidsplan nog teveel ruimte biedt zaken bij het oude te laten. Daarom verbinden we een aantal voorwaarden aan onze steun voor versterking van het GNR. We blijven als participant van het GNR kritisch en betrokken bij de uitvoering van dit beleidsplan.

De voorwaarden voor onze steun:

1. *Versterk uw werkorganisatie*; gericht op het goed uitvoeren van kerntaken en doorontwikkeling als netwerkorganisatie voor de uitvoering ondersteunend programma.
2. *Bundel de krachten met andere partijen door verbindingen aan te gaan*; dat zijn naast de participanten zelf in elk geval twee organisaties die daar dichtbij staan; regio Gooi en Vechtstreek en Provinciale Waterleidingduinen Noord-Holland (PWN).
3. *Betrek bewoners en instanties in het Gooi*; door prioriteit te geven aan fondsenwerving en profilering met onder meer de vrijwilligers van het GNR.
4. *Breng een heldere scheiding aan in de rolverdeling tussen sturing en uitvoering*; rol bestuur is sturing op hoofdlijnen, rol GNR organisatie is uitvoering. De jaarlijkse beleidscyclus is het bijbehorende instrument.
5. *Zoek de benodigde financiële steun ook bij anderen dan de participanten*. Er kan en mag niet op voorhand worden verwacht dat de extra financiële steun de komende jaren volledig door de participanten wordt opgebracht.

1. Versterken uw werkorganisatie

Dit om de doelstelling GNR te borgen, de bescherming, beheer en toegankelijkheid van de natuur in het Gooi. Het beleidsplan biedt de bevestiging van deze kerntaken en daarmee van de identiteit van het GNR. Richt de versterking van de werkorganisatie op het goed uitvoeren van kerntaken en het inzetten van het netwerk voor de uitvoering van ondersteunend programma. Met ondersteunend programma bedoelen we bijvoorbeeld fondsenwerving, verdienmodellen en projecten.

In de werkorganisatie is de afgelopen jaren weinig geïnvesteerd. We vinden het belangrijk dat GNR weer kan investeren in de werkorganisatie. Dit zal een gunstig effect hebben op het werkklimaat.

Het GNR is tevens nog onvoldoende ontwikkeld als netwerkorganisatie. Juist dit netwerk is belangrijk, omdat de GNR organisatie, gezien de geografisch relatief kleine omvang van het gebied, altijd een beperkte omvang zal kennen en dus nooit alle kennis en kunde voldoende zelf in huis kan hebben om alles wat nodig is zelf goed uit te voeren. Samenwerking met andere partijen is dus belangrijk.

2. Bundel de krachten met andere partijen door verbindingen aan te gaan

Dat zijn naast de participanten zelf in elk geval twee organisaties die daar dichtbij staan; regio Gooi en Vechtstreek en Provinciale Waterleidingduinen Noord-Holland (PWN).

Versterking van de organisatie van het GNR is ook nodig als samenwerkingspartner in het Gooi. In het kader van natuurbescherming beschrijft u de rol van het GNR echter als "grote luis in de pels". Vanuit deze rol heeft u van oudsher met succes gewerkt aan het behoud van de natuurgebieden zoals we die nu kennen. In de huidige tijd past echter meer een aanpak vanuit samenwerking en partnerschap dan de activistische rol van oudsher. Wij verzoeken u om een andere typering te kiezen voor uw organisatie. Want wij zien graag dat het GNR zich ontwikkelt tot volwaardige samenwerkingspartner en daar meer tijd in steekt. De taak van het GNR als "groen geweten" van het Gooi staat buiten kijf.

Bij de uitvoering van het beleidsplan dient het GNR uitdrukkelijk samenwerking aan te gaan, omdat dit de positie van het GNR in de omgeving versterkt. GNR dient te streven naar langdurige samenwerking

met partners in de directe omgeving, die voor beide partijen voordeel oplevert. Dat biedt stabiliteit. Begin met samenwerken met de regio, dat ligt het meest voor de hand. Bijvoorbeeld door de projectprioritering en -uitvoering op elkaar af te stemmen en gebouwen van het GNR te laten onderhouden door de regio, die daarvoor al professionals in dienst heeft. Dit biedt waarschijnlijk beide partijen voordeel, zowel gezien vanuit het GNR als de Regionale Samenweringsagenda. Daarin staat het landschap als verbindende en kenmerkende identiteit van onze regio; groen, creatief en monumentaal.

We maken ons zorgen over de uitvoering van natuurprojecten, waarop de organisatie onvoldoende is toegerust. De uitvoering van projecten moet beter georganiseerd en geprioriteerd worden. GNR dient te voldoen aan de verplichtingen richting de subsidiënten en donateurs voor deze projecten. Er zijn aanzienlijke bedragen mee gemoeid. Door de natuurprojecten investeren diverse partijen zoals de Postcodeloterij en provincie Noord-Holland in het GNR als waardevol onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk. Deze natuurwaarden bieden op lange termijn de beste bescherming voor de Gooise natuur.

Draagvlak in de samenleving voor grote natuurprojecten, zoals Natuurverbinding Hoorneboeg, is essentieel en GNR dient voor passend participatietraject zorg te dragen. De huidige samenwerking van GNR met de provincie daarbij is logisch, gezien de centrale rol die de provincie heeft in de Natuurbeschermingswet. Draagvlak in de samenleving is ook een randvoorwaarde bij de verdere ontwikkeling van de verdienmodellen, waar deze kunnen wringen met de doelstellingen van het GNR of belangen van andere partijen. Gemeenten in het Gooi en de provincie zijn logische partners om het maatschappelijk draagvlak voor plannen van het GNR mee te verkennen, bijvoorbeeld voor de verdienmodellen of plannen dichtbij de randen van bewoond gebied.

3. Betrek bewoners en instanties in het Gooi

Maak werk van fondsenwerving en betere profilering richting de samenleving. GNR is een sterk merk. Fondsenwerving is kansrijk, veel inwoners en organisaties voelen een band met de Gooise natuur. Sterker profileren heeft als doel om nog meer binding te krijgen met de samenleving, door onder andere natuureducatie en door de inzet van de vrijwilligers verder te ontwikkelen binnen het GNR. Zo krijgt het GNR steeds meer betekenis voor de samenleving en vice versa.

4. Breng een heldere scheiding aan in de rolverdeling tussen sturing en uitvoering

Het voorwaardenscheppende bestuur met een onafhankelijke voorzitter stuurt GNR aan via de gemoderniseerde jaarlijkse beleidscyclus. De GNR organisatie voert deze beleidscyclus uit onder leiding van de directeur-rentmeester.

Het voornaamste sturingsinstrument is de door u verder te ontwikkelen jaarlijkse beleidscyclus. Zodat er één integraal instrument komt om het GNR mee te sturen en de afstemming met de samenleving helder vorm te geven. Om de helderheid van sturing te bevorderen, vragen wij u om onderscheid te maken in de kerntaken en ondersteunend programma zoals fondsenwerving en projecten. We vragen u tevens om de beleidscyclus goed aan te laten sluiten op de jaarlijks terugkerende gemeentelijke besluitvorming, bijvoorbeeld over onze begroting en perspectiefnota. Zodat ook onze raad goed in

positie zal zijn om op de juiste momenten te reageren op uw belangrijkste conceptbeleidsstukken, voordat uw bestuur daar een besluit over neemt.

Het eind vorig jaar gestarte nieuwe bestuursmodel moet zich nu in de praktijk gaan bewijzen. Daar kijken we naar uit. We verwachten van onze bestuurder in het GNR hierbij een actieve rol te blijven spelen. In de nieuwe rol als voorwaardenscheppend bestuur verwachten we dat er meer op hoofdlijnen gestuurd kan en zal worden, keuzes op hoofdlijnen vooraf beter gewogen kunnen worden. De toevoeging van de nieuwe onafhankelijk voorzitter en twee nieuwe deskundigen als medebestuurders zal naar onze verwachting de sturing op het GNR verder verbeteren.

Wat betreft de inhoud betreft onze grootste prioriteit de projecten. Hierop is betere sturing op basis van overzicht hard nodig. De projecten horen thuis als integraal onderdeel in uw beleidscyclus. Dit is in het belang voor zowel het welslagen van deze projecten ten bate van het Nationaal Natuurnetwerk, als de basis voor tijdige afstemming met de samenleving over deze projecten.

Stichting Steun

We verzoeken u om in overleg met de Stichting Steun te bezien of deze kan opgaan in één GNR organisatie, omdat de redenen voor een separate steunstichting lijken te zijn vervallen. Het GNR heeft immers zelf sinds enkele jaren een formele status als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Daarbij willen we ook onze dank uitspreken richting de Steunstichting GNR voor de 25 jaar uitstekende en onbezoldigde uitvoering van het financieel beheer van middelen ter ondersteuning van het GNR. Dit heeft door de jaren heen tot prachtige natuurprojecten geleid, met als leidraad de realisatie van het Nationaal Natuurnetwerk in het Gooi (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Mede dankzij de steunstichting zijn de ecoducten gerealiseerd, zodat de Gooise natuur meer één geheel vormt voor de inwoners van het Gooi, zowel de mensen als de dieren. Een mooi voorbeeld is de terugkomst van de das. Waren er 20 jaar geleden nog maar een handvol exemplaren over in het Gooi, inmiddels zijn er weer tientallen. Dit zijn belangrijke successen, behaald in samenwerking met de eigenaren van de rijks- en provinciale wegen en de spoorlijnen. Ook zijn met middelen van de Stichting Steun veel andere natuurprojecten uitgevoerd. Dit om het natuurschoon in het Gooi verbeteren, evenals de mogelijkheden om daarvan op de fiets, te paard of al wandelend te genieten. Daar zijn we de Steunstichting zeer erkentelijk voor.

5. Zoek de benodigde financiële steun ook bij anderen dan de participanten

We steunen de door u voorgestelde versterking van het GNR en staan welwillend tegenover de bijbehorende financiële consequenties vanaf 2017 en 2018, maar vinden het te vroeg om dit jaar al te besluiten over nog verdere ophogingen in 2019 en 2020.

U vraagt een extra bijdrage door Gooise Meren in 2017 van € 74.580, in 2018 € 61.262, in 2019 € 46.169 en in 2020 € 13.318. Deze middelen komen bovenop de zogenoemde transitiebijdrage van 1 euro per inwoner van het Gooi per jaar in de transitieperiode van 2016 tot 2018. Een besluit hierover nemen wij zoals gezegd bij de behandeling van onze Perspectiefnota 2018 op 12 juli 2017.

We zijn voornemens u dan gedeeltelijk tegemoet te komen door de door u gevraagde structurele ophogingen in 2017 en 2018 toe te kennen. Vanaf 2018 hanteert de gemeente een structurele ophoging van de bijdrage GNR ad € 135.842. Dat is minder dan u vraagt, want we nemen de verdere verhogingen

in 2019 en 2020 nu niet over in onze Kadernota. De reden is dat we het nog te vroeg vinden om te besluiten over verdere structurele verhoging in 2019 en 2020. Eerst willen wij komend jaar verandering, transitie zien bij het GNR. Ook willen we kunnen sturen via de gemoderniseerde jaarlijkse beleidscyclus van het GNR op basis van uw Beleidsplan 2017-2020. Aansluitend bij deze cyclus, zullen wij in 2018 aan de hand van uw Jaarplan 2019 (inclusief begroting) een besluit nemen over eventuele verdere ophoging van onze steun aan GNR vanaf 2019.

Onze financiële voorwaarde is dat het GNR verantwoordelijkheid neemt om de eigen verdienmodellen en inkomsten uit fondsenwerving te versterken en vergroten. Er kan en mag echter niet op voorhand worden verwacht dat de extra financiële steun de komende jaren volledig door de participanten wordt opgebracht. We zijn voornemens om onze bijdrage aan het GNR in lijn te gaan brengen met onze financieringssysteem met andere verbonden partijen. Deze bestaat uit basisfinanciering en een programmabijdrage. De precieze invulling hiervan bepalen we in overleg.

Wij gaan er van uit dat met spoed geïnvesteerd wordt in fondsenwerving. In dit licht vragen wij met prioriteit uitvoering te geven aan de zogenaamde Postcode-Loterij-projecten. Met een gerichte communicatie zorgt de uitvoering van deze projecten voor een gunstig effect op de fondsenwerving is onze verwachting.

De gemeenteraad verneemt graag uw terugkoppeling op hoe u omgaat met onze zienswijze. We hopen op brede steun voor uw beleidsplan.

Tot slot wensen we de heer Dosker de komende jaren veel succes als de eerste onafhankelijke voorzitter van het Goois Natuurreservaat. Het voorliggende Beleidsplan biedt een stevige basis om goed van start te gaan.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester